

uit Theater & Verhaal
Spinvis : In Werkelijkheid

Spinvis is bekend om zijn poëtische nederlandstalige liedjes, maar hij vormt ook een duo met Saartje Van Camp. Deze samenwerking wordt steeds bekender om de bijzondere theatrale muziekvoorstellingen die zij maken. 'In Werkelijkheid' heet hun jongste voorstelling.

Het regent in Voorburg. We ontmoeten Erik de Jong (Spinvis) en Saartje Van Camp op een zaterdagmiddag in een drukbezochte lunchroom. Buiten ruikt het naar olieballen. Een moeder met een jonge fan van 8 jaar vraagt of hij even met ze op de foto mag.

foto's : spinvis

T&V: *Dat is wel een heel jonge fan. Overkomt jullie dit wel vaker?*

Erik : Tja, als je in het Nederlands zingt zijn de liedjes al snel ook toegankelijk voor kinderen. Het zou je verbazen wat kinderen van die leeftijd allemaal in de teksten horen, of er zelf een betekenis aan geven. Het zijn weliswaar teksten voor volwassenen, maar de leeftijden van het publiek gaan echt van 8 tot 88.

T&V : *Jullie toeren door Nederland en België met de voorstelling "In Werkelijkheid", een muziekvoorstelling die naar je eigen zeggen "in werkelijkheid over iets anders gaat". Wat bedoel je daarmee?*

Saartje: Net zoals een liedje voor iedereen iets anders kan betekenen, bestaat de voorstelling uit scènes die niet direct een eenduidige betekenis hebben en in werkelijkheid misschien over iets anders gaan. Wat je ziet zijn twee houten poppen die telkens een andere rol in het verhaal hebben. Loop door een stad en je wordt omringd door verhalen. En al die verhalen hebben ook nog eens verschillende kanten. Voor de een is het zus, voor de ander is het zo.

T&V : *Waarom poppen ?*

Erik: Het zijn poppen zonder gezicht, dus ze kunnen steeds een andere identiteit aannemen. De poppen hebben zelf geen stem, maar de liedjes vertellen hun verhaal. Door middel van videoprojecties staan ze telkens in een andere ruimte. Een kamer, een straat, een plein. We bedienen al het licht en de videoprojecties zelf vanaf het podium. Zo geven we met licht en beeld ieder lied een heel eigen wereld.

Saartje : Bovendien spelen we veel verschillende muziekinstrumenten, dus ook in het klankbeeld zijn hun werelden telkens volkomen anders.

Erik : Een pop is zo'n oeroude en sterke verbeelding van de mens. De eerste kunstvorm was het maken van een mensbeeld. Mensen of goden. Het zijn ruw gesneden houten poppen. Een beetje voodoo-achtig.

T&V : *Gaan we wel Spinvis-liedjes horen ?*

Erik: Zeker!...oudere en nieuwe liedjes, maar ook muziek en teksten die we speciaal voor deze voorstelling hebben gemaakt.

Saartje: We zijn al jaren bezig met het groeien in deze vorm van muziektheater. Het is een vorm die niet expliciet een boodschap heeft, maar waarin het geheel, de muziek, het licht en teksten, toch een poëtische zeggingskracht heeft. Althans, dat is ons streven.

Erik : Er zitten soms mensen in de zaal die de Nederlandse taal niet verstaan, maar toch na afloop komen vertellen dat ze alles hebben begrepen. Het leuke en moeilijke van de vorm die we gevonden hebben, is dat het valt en staat met een zeer precieze en secure uitvoering. Iedere handeling heeft betekenis, of je nu wil of niet. Het is een vorm die nogal wat onderling vertrouwen tussen het publiek en de spelers vraagt. Eigenlijk lukt dat altijd wel.

T&V : *Hebben jullie deze voorstelling samen gemaakt of zijn er meer mensen aan te pas gekomen?*

Erik : Saar en ik hebben het bedacht, maar zonder Niels (Jonker - red.) had het allemaal niet gekund. Niels heeft naast de geluidstechniek, die nogal complex is, ook de techniek voor de video's en het lichtplan in elkaar gezet. Bovendien is hij als 'kritisch oog' onmisbaar in het maakproces.

Saartje : Eigenlijk stopt dat maakproces nooit, ook na de première blijft het stuk in beweging, constant worden ideeën toegevoegd en scènes veranderd. We gaan "In Werkelijkheid" nog zo vaak spelen, en het zal nooit af zijn. We nemen het begrip 'spelen' nogal letterlijk.

T&V : *Er staan heel wat muziekinstrumenten op het podium.*

Erik : En veel elektronica, ja, we maken ter plekke samples en loops en vormen zo met zijn tweeën een heel orkest. Alhoewel het ook heel klein kan zijn. Eigenlijk ben ik drummer, zo ben ik ooit begonnen. Heerlijk om weer achter een drumstel te zitten. Saartje is celliste, maar speelt ook gitaar, piano, percussie en allerhande synthesizers. Het is een flink ingewikkelde muziekproductie, maar voor ons is maar één ding belangrijk : het liedje moet goed worden verteld.

Saartje : Dat is zo. De techniek is voor ons belangrijk, maar het publiek wil vooral geraakt worden, anderhalf uur worden meegenomen in een wonderlijk reis door de werelden van onze poppen. De liedjes ontroeren of roepen vragen op, maar de voorstelling is volkomen toegankelijk voor elk soort publiek.

T&V : *Jullie spelen in Nederland en België, wat voor publiek zit er in de zaal ?...is er een verschil tussen de twee landen ?*

Saartje : We kunnen met “In Werkelijkheid” ook in kleinere zalen spelen, en komen dus ook in kleine plaatsen waar mensen eerder naar het theater in de buurt gaan. Daar komen dan vaak mensen die onze naam misschien wel kennen, maar niet precies weten wat ze kunnen verwachten. Dat is geweldig leuk en dankbaar publiek om voor te spelen. Na afloop zijn mensen eigenlijk altijd verwonderd en blij verrast. Zowel in Nederland en België.

Erik : Er is wel een verschil tussen de twee landen, maar die is lastig te benoemen. Bovendien is er misschien wel een groter verschil tussen Antwerpen en Brussel, ik noem maar wat, of Amsterdam en Groningen. Mensen zijn eigenlijk best wel hetzelfde, in werkelijkheid.

volledige speellijst : www.spinvis.nl

